

Aalto-yliopiston lukuvuoden avajaiset 2.9.2014
Julkaisuvapaa kello 13.15

Aalto-yliopiston ylioppilaskunnan puheenjohtaja Lauri Lehtoruusun puhe

Arvon rehtori, arvoisa toimitusjohtaja Vanhanen, hyvät kutsuvieraat, professorit, muu akateeminen yhteisö ja ennen kaikkea rakkaat opiskelijat.

Wilhelm von Humboldt, the great german philosopher, wrote in his diary: “The education of the individual requires his incorporation into society and involves his links with society at large.” These words are also true of the institutions giving the individual his education – particularly in the case of higher education. A university mirrors the society around it and universities can only be developed within that society’s context. Finnish universities have the priviledge to strive to become world top-tier universities in a unique surrounding – the Finnish welfare state.

Suomi on maailman huipulla. Tämän tästä kainostelemme eri vertailujen paalupaikalla. Olemme milloin maailman kilpailukykyisimpiä, vähiten korruptoituneita sekä parhaiten kansalaisistaan huolehtivia ja heitä kouluttavia maita. Helsinki on maailman hauskimpia kaupunkeja asua. Kuvittelisi, että tästä olisi helppo nauttia ja ylpistyä – päinvastoin.

Milloin pelkäämme menettävämme kolmen A:n luottoluokituksen, milloin ripottelemme tuhkaa päällemme Nokian matkapuhelinbisneksen takia. Pisa-tulosten tippuminen muutamalla sijalla oli kansallinen katastrofi. Yliopisto-rankingeissa haluamme innolla tulla mitatuksi muiden mittareilla unohtaen samalla omat erityiset vahvuutemme. Suomi on maailman huipulla lähes kaikessa muussa kuin itsetunnossa.

Huipulta on hankala edetä. Ei ole ketään, jonka turvaköydessä roikkua tai jonka perässä seurata, vaan on luotava rohkeasti oma uusi reitti. Suomalaisten yliopistojen ja suomalaisen yhteiskunnan onkin pohjattava tulevaisuutensa nimenomaan omien vahvuuksien tunnistamiseen ja hyödyntämiseen; maailman huipulla muualta kopioiminen on askel taaksepäin. Suomalaisten yliopistojen on tehtävä sama kuin suomalaisen yhteiskunnan: siirryttävä kopioijasta edelläkävijäksi – se vaatii hyvää itsetuntemusta ja itseluottamusta.

Suomalaisten korkeakoulujen vahvuuksia ovat tiivis yhteistyö yliopiston, yritysmaailman ja muun yhteiskunnan välillä, sekä opiskelijatoiminnasta kumpuava opiskelijoiden oma-aloittaisuus. Aalto-yliopisto on kansainvälisesti kerännyt mainetta yritys yhteistyön nousvana kärkiyliopistona sekä opiskelijoiden aktiivisuudesta kasvaneesta startup-kulttuurista.

Näiden ainutlaatuisten vahvuuksien kehittäminen edellyttää, että tiukkeneva taloustilanne ja yliopistojen rahoitusmalli eivät johda siihen, että yliopistot asettavat oman etunsa yhteiskunnan edelle. Yliopistoilla on oltava malttia taata laadukas koulutus, vaikka mittarit palkitsisivat vain nopeudesta ja määrästä. Lisämäärärahojen toivossa ei pidä myöskään rapauttaa tasa-arvoisen koulutusjärjestelmämme perustaa, maksutonta koulutusta. Maksuton koulutus takaa suomalaiselle yhteiskunnalle tulevaisuuden kilpailukyvyyn, kun lahjakkaimmilla nuorilla – sekä kotimaasta että ulkomailta – on mahdollisuus koulututtua varakkuudesta riippumatta ja jäädä kehittämään entistäkin osaavampaa Suomea.

Vastaavasti yhteiskunta ei saa unohtaa yliopistoille antamia lupauksia. Suomen tulevaisuus perustuu korkeaan osaamiseen, mikä edellyttää riittävää resursointia. Yliopiston tehtävä palvella isänmaata ja ihmiskuntaa on entistä tärkeämpi – mutta edellyttää yhteiskunnalta riittävää tukea.

Elinkeinorakenteen muutos, digitalisaatio ja työn pirstaloituminen edellyttävät muutoksia yliopiston suhteeseen muuhun yhteiskuntaan. Yliopiston vastuu ei voi alkaa fuksivuodesta ja päättyä maisteriin. Rajat opiskelijan, tutkijan, yrittäjän, alumnin ja työntekijän välillä hämärtyvät – vaikka näitä rajoja samanaikaisesti pyritään vahvistamaan.

Maailmalla on kasvava määrä huippuyliopistoja, joista valmistuu yksioikoisia ylisuorittajia – teollisen ajan massatuotettua huipputuotetta. Suomen vahvuus ja tulevaisuus perustuvat vapauteen ja vastuuseen, mikä kasvattaa yksilöllisiä globaalissa kilpailussa pärjääviä osaajia, jotka tuottavat lisäarvoa yhteiskunnalle opintojen aikana ja sen jälkeen. Tulevaisuuden yliopisto ei voi olla tutkinto- ja julkaisutehdas, vaan yhteiskuntaa jatkuvasti palveleva kehityksen moottori.

Yliopiston rooli laajenee, mutta se ei ole tehtävineen yksin. Yliopistoperinteeseen kuuluu keskeisenä osana varsinaisen opetuksen rinnalla tapahtuva vertaisoppiminen: työelämätaidot opitaan järjestötoiminnassa, opiskelijat toteuttavat kunnianhimoisia projekteja ja luovat poikkitieteellisiä verkostoja, sekä ylipäänsä haastavat itseään ja kantavat vastuuta. Vertaisoppiminen ei kuitenkaan ole mahdollista, jos sille ei suoda tilaa. Opiskelijatoiminta ei ole uhka opiskelulle, vaan täydentää sitä. Tulevaisuuden taidot opitaan verkotuneessa rakenteessa opiskeluissa ja opiskelijatoiminnassa, työntekijänä ja yrittäjänä – tarvitaan yhteistä tahtoa ja ymmärrystä.

Arvon juhlayleisö. Ruoho ei aina ole vihreämpää aidan toisella puolella, vaan omien vahvuuksien tunnistaminen on kehittymisen ehto. Lopetetaan siis hetkeksi aidan yli kurkkiminen ja tuijotetaan ihan omaan napaan: missä minä ja missä me olemme hyviä ja miten meistä tulee yhdessä vielä parempia?

Aalto-yliopiston ylioppilaskunnan puolesta toivotan kaikille kehittävää lukuvuotta.